

**ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ**

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДТЕУ

30 березня 2023 р.

(протокол 8 п. 13)

Ректор

Анатолій МАЗАРАКІ

ПРОГРАМА

**вступного іспиту до аспірантури
зі спеціальності 076 – Підприємництво та торгівля**

Київ 2023

Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ заборонено

Автори: Анатолій МАЗАРАКІ, д-р екон. наук, проф.
Наталія ІЛЬЧЕНКО, д-р екон. наук, проф.
Ніна МЕРЕЖКО, д-р. техн. наук, проф.
Олена СИДОРЕНКО, д-р техн. наук, проф.

Розглянуто і схвалено на засіданні групи забезпечення освітньо-наукової програми третього рівня вищої освіти «Економіка» 26 грудня 2022 р., протокол № 3.

Рецензенти:

Людмила Лукашова, д-р. екон. наук, доц.
Володимир Індутний, д-р. геол.-мінер. наук, проф.
Світлана Белінська, д-р техн. Наук, проф.

ПРОГРАМА

**вступного іспиту до аспірантури
зі спеціальності
076 Підприємництво та торгівля**

Автори: Анатолій МАЗАРАКІ, д-р екон. наук, проф.
Наталія ІЛЬЧЕНКО, д-р екон. наук, проф.
Ніна МЕРЕЖКО, д-р. техн. Наук, проф.
Олена СИДОРЕНКО, д-р техн. наук, проф.

Вступ

Зміст програми та форму вступного іспиту обумовлено вимогами Стандарту третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність галузі знань 07 Управління та адміністрування, затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 20.07.2022 р. № 645, та Постанови Кабінету Міністрів України від 16.12.2022 р. №1392 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів освіти», зокрема в частині відповідності вхідних компетентностей вступників вихідним компетентностям магістрів зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля», визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність для другого (магістерського) рівня вищої освіти (затв. наказом Міністерства освіти і науки України від №961 від 10.07.2019,), а саме:

ЗК 1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

СК 1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.

СК 2. Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності

СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

СК 4. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.

СК 5. Здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проектів в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності.

Програма вступного іспиту складається з трьох розділів:

1. Зміст програми вступного іспиту
2. Структура екзаменаційного білету та критерії оцінювання
3. Список рекомендованих джерел

1. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ІСПИТУ

Тема 1. Планування підприємницької діяльності

Бізнес-планування. Розроблення бізнес-плану. Призначення бізнес-плану: обґрунтування створення нового бізнесу чи напряму діяльності; залучення коштів; залучення інвесторів, партнерів; планування і подальший контроль реалізації. Склад основних розділів бізнес-плану.

Етапи розроблення бізнес-плану: визначення цілей та головної мети складання бізнес-плану; визначення цільових користувачів бізнес-плану (в залежності від мети); визначення структури бізнес-плану (повна або скорочена); збирання даних для кожного розділу бізнес-плану; складання бізнес-плану; експертиза і доопрацювання бізнес-плану; презентація бізнес-плану.

Основні показники ефективності проекту: чиста приведена вартість (NPV): формула розрахунку, інтерпретація; індекс прибутковості (PI): формула розрахунку, інтерпретація; період окупності (PBP): формула розрахунку.

Точка беззбитковості (BEP) як обсяг або рівень операцій, при якому сукупний дохід дорівнює сукупним витратам (точка нульового прибутку або нульових збитків). Формула розрахунку точки беззбитковості у натуральному вираженні.

Інвестиції в підприємницькій діяльності. Інноваційне та венчурне підприємництво. Розвиток індустріальних парків, у т.ч. під час оголошення воєнного стану.

Стартапи як структурна частина національної інноваційної екосистеми. Стадії розвитку стартапів: Pre-startup стадія, стадія запуску проекту, Post-startup стадія. Ключові принципи стартапів. Ідеї для стартапів. Види стартапів у сфері торгівлі. Стартап-підприємці. Стартап-команії. Світова карта стартапів.

Тенденції розвитку стартапів в Україні. Провідні майданчики для стартапів. Пошук клієнтів для стартапів. Джерела фінансування стартапів: інвестиційні фонди, грантові та кредитні кошти, венчурні інвестиції у стартапи. Інтелектуальні інвестиції. Посівні інвестиції, ангельські інвестиції, залучення коштів венчурних фондів. Особливості фінансування українських стартапів. Підтримка розвитку стартапів в Україні. Український фонд стартапів. Краудфандинг, краудфандингові платформи.

Мобілізація ресурсів підприємства під час оголошення воєнного стану та на період дії епідеміологічних обмежень

Класична та інноваційна моделі підприємництва. Розвиток індустріальних парків, у т.ч. під час оголошення воєнного стану.

Організація підприємницької діяльності в умовах оголошення воєнного стану.

Захист прав споживачів суб'єктів підприємницької діяльності, у т.ч. на період дії воєнного стану.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-4

Додатковий: 11-15,

Тема 2. Ефективність підприємницької діяльності

Результати підприємницької діяльності. Економічна сутність і розрахунок показників: доходу від реалізації продукції (товарів, послуг), витрат, прибутку, собівартості продукції (послуг).

Оцінювання ефективності підприємницької діяльності. Оцінка платоспроможності, кредитоспроможності, ліквідності. Оцінка ефективності використання власного та займаного капіталу.

Матеріальні ресурси як засоби та предмети праці, що використовуються у підприємницькій діяльності. Нематеріальні ресурси як частина ресурсів підприємства, у яких відсутня матеріальна основа отримання доходу та невизначений розмір майбутнього прибутку від їх використання. Трудові ресурси. Категорії персоналу (керівники, фахівці, службовці, робітники). Форми оплати праці у підприємстві (погодинна і відрядна) та їх системи. Основні системи погодинної форми оплати праці: пряма-погодинна, погодинно-преміальна. Основні системи відрядної форми оплати праці: пряма відрядна, відрядно-преміальна, відрядно-прогресивна.

Соціальний захист найманих працівників на період дії епідеміологічних обмежень. Фінансові ресурси як грошові доходи та надходження, що знаходяться у розпорядженні підприємства і призначені для виконання певних фінансових зобов'язань та здійснення підприємницької діяльності

Економіка військового стану: Спрощена система оподаткування у період дії воєнного стану. Єдиний податок для великого бізнесу. Сплата єдиного податку на добровільній основі для фізичних осіб – підприємців I та II групи. Умови скасування для ФОП єдиного соціального внеску: за мобілізованих співробітників; у разі неотримання доходу. Відміна санкцій за порушення закону про реєстратори розрахункових операцій (РРО). Зняття обмеження щодо кількості працівників та за видами діяльності (крім підакцизних товарів та грального бізнесу). Особливості плати за землю суб'єктів підприємництва, на територіях яких здійснюються бойові дії. Скасування акцизу на пальне та зменшення ставки ПДВ за цими позиціями. Відміна сплати ПДВ за товари, знищені під час війни, а також передані на потреби оборони. Скасування екологічного податку на територіях проведення бойових дій: умови та терміни.

Нова податкова модель для підтримки українського бізнесу в умовах війни. Податкові стимули для великого бізнесу та благодійності на період дії воєнного стану, спрощення ліцензійних норм. Заборона на проведення перевірок бізнесу, крім тих, що відносяться до безпеки та здоров'я населення під час оголошення воєнного стану.

Зміни щодо порядку подачі фізичними особами, фізичними особами – підприємцями, юридичними особами облікових, фінансових, бухгалтерських, розрахункових, аудиторських звітів та будь-якої іншої документації, подання якої вимагається відповідно до норм чинного законодавства в документальній та/або в електронній формі у період оголошення воєнного стану та після.

Мораторій на проведення документальних перевірок підприємницької діяльності, застосування штрафів та пені за порушення податкового законодавства на період дії карантинних обмежень. Підприємницька діяльність в умовах адаптивного карантину: основні вимоги та обмеження.

Шляхи підвищення ефективності підприємницької діяльності. Зниження витрат, оптимізація процесів, підвищення рівня організації та управління виробництвом, підвищення техніко-технологічного рівня, впровадження інноваційних технологій.

Чинники впливу на стратегічний розвиток малого та середнього бізнесу.

Розробка стратегії управління стійким розвитком підприємства на основі процесно-системного підходу. Алгоритм обґрунтування та методика визначення базової стратегії управління стійким розвитком підприємства. Визначення функціональних стратегій стійкого розвитку підприємства з урахуванням ефективності управління його локальними складовими.

Інтеграція національного підприємництва у європейський та світовий економічний простір. Вибір зовнішнього ринку, пошук та оцінка закордонних партнерів. Загальні підходи до регулювання підприємництва в сфері зовнішньої торгівлі.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-4

Додатковий: 11-15

Інтернет-джерела: 76-80

Тема 3. Управління ланцюгами постачання

Понятійний апарат ланцюга постачання та управління ним. Концепція Supply Chain Management. Управління бізнес-процесами у ланцюгах постачання. Проектування ланцюгів постачання. Основні рішення в управлінні ланцюгами постачання. Моделі ланцюгів постачання.

Стабільність та безпека ланцюгів постачання на локальному та глобальному рівні. Стійкість та адаптивність ланцюгів постачання в умовах надзвичайних змін середовища функціонування. Адаптація ланцюгів постачання, забезпечення живучості і стабільності. Функціонування ланцюгів постачання в умовах надвисоких ризиків.

Управління ланцюгами постачання під час оголошення воєнного стану. Військова логістика.

Стратегії ланцюгів постачання. Інтеграція та співпраця учасників ланцюга постачання.

Особливості розподілу та доставки гуманітарних вантажів.

Інформаційні технології управління ланцюгом постачання. Економічні аспекти управління ланцюгами постачання. Показники ефективності управління ланцюгами постачання товарів.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-4

Додатковий: 11-15

Інтернет-джерела: 76-80

Тема 4. Проектування логістичних систем

Методологічні основи аналізу та синтезу логістичних систем. Життєвий цикл і режим функціонування логістичної системи. Методологічні принципи проектування логістичних систем. Узагальнена процедура проектування логістичної системи.

Інфраструктура і вибір місця розміщення логістичного об'єкта на логістичному полігоні. Проектування логістичної інфраструктури під час проведення бойових дій. Визначення та гармонізація потужностей логістичних систем. Особливості організації та проектування внутрішньовиробничих логістичних систем.

Проектування ланцюгів постачання на створення додаткової вартості.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-4

Додатковий: 11-15,

Інтернет-джерела: 76-80

Тема 5. Логістичний менеджмент

Місце логістичного менеджменту в системі управління діяльністю підприємства. Логістичний менеджмент і концепція корисності. Взаємодія логістичного, маркетингового, виробничого та торговельного менеджменту. Вплив логістичного менеджменту на ефективність виробництва за рахунок зменшення витрат на матеріально-технічне постачання і транспорт.

Логістичний підхід до формування кадрових ресурсів підприємства. Формування кадрової політики підприємства за логістичним підходом. Концепція планування використання трудових ресурсів.

Тенденції у формуванні логістичних стратегій логістичного провайдера, логістичного підприємства, дилера та дистриб'ютора. Методологічні підходи до вибору логістичної стратегії підприємством. Процес розробки та реалізації логістичної стратегії підприємства.

Особливості формування виробничого обслуговування продукції на промисловому підприємстві. Концепція виробничого обслуговування продукції на маркетингово-логістичних принципах

Партнерська взаємодія: форми, синергійний ефект партнерства. Методи мінімізації логістичних витрат підприємства. Економічні методи управління логістичними підрозділами. Оцінка ефективності системи логістичного менеджменту підприємства. Методи та критерії оцінки результативності логістичного управління.

Процес логістичного контролю. Формування системи показників логістичного контролю. Система збалансованих показників контролю логістичних процесів на підприємстві (логістичного провайдера, логістичного підприємства, дилера та дистриб'ютора).

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-4

*Додатковий: 11-15,
Інтернет-джерела: 1 – 73*

Тема 6. Торговельні мережі

Процес глобалізації у торгівлі. Передумови розвитку підприємницьких об'єднань в Україні. Сутність та класифікація підприємницьких мереж у торгівлі.

Корпоративні роздрібні торговельні мережі як окремі суб'єкти ринку. Переваги корпоративної мережевої торгівлі перед іншими формами торгівлі.

Основні аспекти формування мережевих структур. Ефект синергізму. Види стратегій корпоративних торговельних мереж. Методичні засади розробки стратегії формування корпоративних торговельних мереж.

Організація функціонування корпоративних торговельних мереж. Профіль корпоративної роздрібно-торговельної мережі: масштаби діяльності, стратегія позиціонування, спеціалізація, типи магазинів і інших закладів обслуговування покупців, рівень роздрібних цін. Соціальна відповідальність торговельної мережі в умовах воєнного стану в Україні.

Організація ринкової експансії торговельної мережі. Сутність та форми диверсифікації діяльності торговельних мереж. Методика обґрунтування стратегічних зон господарювання.

Сутність та класифікація власних торговельних марок, основні мотиви та переваги від використання. Види стратегій розвитку власних торговельних марок. Основні етапи впровадження категорійного менеджменту у корпоративній торговельній мережі.

Управління товаропостачанням корпоративної торговельної мережі. Автоматизовані системи управління товаропостачанням торговельної мережі. Власний імпорт в системі товаропостачання торговельної мережі. Основні підходи до організації роботи розподільного центру торговельної мережі. Організація взаємодії торговельної мережі з логістичними операторами. Основні підходи до організації товароруку в торговельній мережі.

Сутність і класифікація франчайзингових торговельних мереж. Основні етапи формування франчайзингової мережі у торгівлі. Управління взаємовідносинами між суб'єктами у франчайзинговій торговельній мережі. Види добровільних об'єднань у роздрібній торгівлі та принципи їх формування. Особливості формування торговельних мереж на ринку побутових послуг.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-4

Додатковий: 11-15

Інтернет-джерела: 1 – 73

Тема 7. Електронна торгівля

Інтернет як середовище ведення підприємницької діяльності. Глобальна інформаційно-комунікаційна інфраструктура. Техніко-економічні та організаційно-правові основи електронної торгівлі. Роль і функції держави

стосовно забезпечення легітимного застосування електронної мережі телекомунікації для здійснення комерційної діяльності.

Сучасна модель інтернет-економіки. Вплив COVID-19 на розвиток електронної торгівлі. Інтернет-торгівля в мовах оголошення воєнного стану. Сутність та функції електронних платіжних систем. Етапи розвитку платіжних систем в Інтернеті.

Основні бізнес-моделі електронної торгівлі: інтернет-торгівля, мобільна електронна торгівля. Характеристика основних бізнес-процесів електронної торгівлі. Електронні торговельні ряди. Електронні моли (торговельні майданчики) як перспективна форма електронної торгівлі. Інтернет-вітрини. Поняття інтернет-магазину і особливості його функціонування. Функції інтернет-магазину. Класифікація інтернет-магазинів. Обґрунтування бізнес-плану створення інтернет-магазину. Розробка проекту сайту, її основні етапи. Основні підходи до створення сайту інтернет-магазину, їх переваги та недоліки. Особливості організації логістичної діяльності інтернет-магазину. Вибір і обґрунтування моделі логістичної діяльності інтернет-магазину. Організація продажу товарів і обслуговування покупців в інтернет-магазинах. Оцінка економічної ефективності функціонування інтернет-магазину.

Електронна торгівля як елемент омні- та мультиканальності організації торгівлі.

Мобільна електронна торгівля: сутність і відмінні риси. Характеристика основних бізнес-процесів мобільної електронної торгівлі.

Оптимізація і просування сайту інтернет-магазину в пошукових системах.

Організація оптової електронної торгівлі. Організаційні моделі торговельних майданчиків: каталоги, аукціони та біржі.

Механізм функціонування електронних торговельних майданчиків і особливості їх логістичного забезпечення. Організація оптового продажу товарів і послуг через електронні торговельні майданчики.

Електронний аукціон, його сутність і характерні особливості. Класифікація електронних аукціонів. Механізм і технологія проведення електронних аукціонів. Організаційне забезпечення функціонування Інтернет-аукціону. Процедури участі в електронних торгах.

Електронні біржі. Процедури участі в електронних торгах. Система електронних біржових торгів INDX. Інтернет-біржа Forexite. Брокерські послуги в Інтернет.

Інтернет-представництва бізнес-структур. Віртуальні торговельні представництва товаровиробників та організація їх функціонування. Головні компоненти електронного біржового трейдингу.

Порівняльна характеристика діяльності підприємств електронної комерції під час пандемії та оголошення воєнного стану. Важливість оптимізації залучення людського ресурсу та автоматизація бізнес-процесів на підприємстві дистанційної торгівлі.

Особливості формування цінової політики підприємства електронної комерції під час війни.

Реакція міжнародних підприємств електронної комерції на військові дії на території України.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-4

Додатковий: 11-15

Інтернет-джерела: 67, 73-76, 78

Тема 8. Оптова торгівля та дистрибуція

Організаційні основи діяльності підприємств оптової торгівлі. Роль оптових підприємств у доведенні товарів від виробників до споживачів на внутрішньому і зовнішніх ринках. Організація діяльності підприємств оптової торгівлі в умовах воєнного стану в Україні. Організація оптових закупівель і продажу товарів та їх документальне оформлення. Управління договірними відносинами із постачальниками та споживачами як фактор розвитку конкуренції.

Формування ресурсного потенціалу підприємства оптової торгівлі як чинник оптимізації бізнес-процесів. Механізм формування каналів розподілу в оптовій торгівлі. Розробка унікальної торгової пропозиції та обґрунтування рівня обслуговування корпоративних клієнтів.

Організація технологічних процесів і праці на складах. Організація і технологія товаропостачання роздрібною торговою мережею підприємствами оптової торгівлі. Організація перевезень торговельних вантажів і транспортно-експедиторське обслуговування. Методичні підходи до оцінювання ефективності організації продажу товарів підприємством оптової торгівлі.

Особливості дистрибуції сільськогосподарської продукції. Кон'юнктура ринку сільськогосподарської продукції: оцінка та напрямки оптимізації. Формування каналів дистрибуції сільськогосподарської продукції. Оцінки критеріїв відбору посередників для дистрибуції сільськогосподарської продукції. Дослідження стану системи реалізації продукції сільськогосподарськими товаровиробниками. Системи державного регулювання ринку сільськогосподарської продукції. Перспективи розвитку каналів розподілу сільськогосподарської продукції. Формування цінової політики в каналах дистрибуції сільськогосподарської продукції.

Особливості формування каналів дистрибуції органічної продукції. Передумови становлення ринку органічної продукції в Україні. Структура потенційного ринку органічної продукції. Експортноорієнтована модель розвитку органічного агропродовольчого ринку України. Партнерські програми розвитку та підтримки органічного сектору в Україні.

Дистрибуція швидкопсувних продуктів: стратегія ціноутворення та технологія «холодової» дистрибуції, «холодових ланцюгів».

Особливості організації дистрибуції харчових товарів. Вибір каналів розподілу харчових товарів. Оцінювання результативності вибору каналів розподілу харчових товарів. Дистрибуція тютюнової продукції. Особливості дистрибуції тютюнової продукції в Італії, Франції та Іспанії.

Основні принципи дистрибуції фармацевтичних препаратів. Сукупність правил і вимог до дистрибуції фармацевтичних препаратів в умовах оголошення воєнного стану. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів. Використання логістичного підходу в дистрибуційній діяльності фармацевтичних підприємств. Принципи та правила (вимоги) до оптового продажу фармацевтичних препаратів в Європі та Україні. Специфіка роботи фармацевтичних дистриб'юторів.

Особливості зберігання фармацевтичних препаратів. Особливості формування системи розподілу фармацевтичних препаратів в умовах оголошення воєнного стану.

Формування цінової політики в каналах дистрибуції фармацевтичних препаратів.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-4

Додатковий: 11-15,

Інтернет-джерела: 1 – 73

Тема 9. Міжнародна торгівля

Сутність міжнародної торгівлі як сфери підприємництва. Рамкові стандарти забезпечення безпеки та спрощення процедур міжнародної торгівлі. Стратегія процедур у сфері міжнародної торгівлі в рамках Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

Міжнародні організації з регулювання міжнародної торгівлі. Регулювання міжнародної торгівлі в системі СОТ.

Методи міжнародної торгівлі. Торгівля через торговельно-посередницькі підприємства. Торгівля через лізингові компанії. Міжнародні виставки та ярмарки. Міжнародні товарні аукціони. Міжнародні тендери (торги). Міжнародна ліцензійна торгівля. Міжнародна електронна торгівля. Технології експортного та імпортного маркетингу.

Вибір зовнішнього ринку. Пошук та оцінка закордонних партнерів. Способи виходу на зовнішні ринки. Види та процес організації експортно-імпортних операцій. Загальні підходи до регулювання підприємництва в сфері зовнішньої торгівлі. Технології управління зовнішньоторговельними конфліктами.

Митне регулювання міжнародної торгівлі. Спрощення та гармонізація митних процедур відповідно до міжнародних конвенцій. Мінімізація митних ризиків при митному контролі та оформленні товарів і транспортних засобів.

Забезпечення національних економічних інтересів шляхом реалізації митно-тарифних та нетарифних методів регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Світова торгівля та торговельна політика в умовах пандемії COVID-19. Вплив воєнних конфліктів на структуру світової торгівлі та торговельну політику окремих країн.

Економічні санкції як інструмент впливу на зовнішню торгівлю країни під час проведення бойових дій в Україні. Торговельна політика України в умовах воєнного стану.

Женевська конвенція передбачає дотримання права людини до доступу до харчування під час військового конфлікту або окупації.

Список рекомендованих джерел:

Інтернет-джерела: 81,82

Тема 10. Управління бізнес-процесами в торгівлі

Сутність, основні види та особливості формування бізнес-процесів у торгівлі. Наскрізні бізнес-процеси в системі процесів підприємства. Сутність та складові системи бізнес-процесів в торгівлі. Підходи до побудови системи бізнес-процесів підприємства торгівлі.

Моделювання бізнес-процесів підприємства торгівлі та його принципи. Цикл та етапи моделювання бізнес-процесів. Підходи до моделювання бізнес-процесів. Нотація моделювання бізнес-процесів. Архітектура типового середовища моделювання бізнес-процесів. Політики підприємства в галузі регламентації бізнес-процесів.

Механізм управління бізнес-процесами на підприємстві торгівлі. Ключові показники ефективності бізнес-процесів на підприємстві. Інструменти та методи управління бізнес-процесами на підприємстві торгівлі.

Концепція покращання бізнес-процесів. Сутність перепроєктування бізнес-процесів підприємства торгівлі. Сутність реінжинірингу та його значення для підприємства торгівлі. Диференціація перепроєктування та реінжинірингу бізнес процесів. Класифікація видів реінжинірингу. Методи реінжинірингу бізнес-процесів.

Список рекомендованих джерел:

Інтернет-джерела: 83,84

Тема 11. Товарознавство

Значення товарознавства в системі наук про торгівлю. Об'єкт і предмет товарознавства. Методологія та категоріальний апарат товарознавства: методи дослідження якості, ідентифікація та визначення фальсифікації товарів. Наукові основи формування потреб у товарах.

Методологія кваліметричних досліджень. Ймовірно-статистичне оцінювання. Теорія оцінювання. Кваліметрія товарів.

Асортимент товарів та тенденції його формування. Роль брендів у формуванні асортименту товарів. Показники та характеристики асортименту товарів. Методологія формування асортименту товарів. Вплив військових дій та інших непрогнозованих факторів на формування асортименту товарів.

Вимоги до харчових продуктів та непродовольчих товарів. Споживні властивості харчових продуктів та непродовольчих товарів. Харчові продукти як фізико-хімічна або біологічна система. Хімічний склад харчових продуктів та

непродовольчих товарів, його вплив на формування та збереженість споживних властивостей. Шляхи підвищення споживних властивостей товарів.

Поняття якості та безпечності товарів. Характеристика чинників формування якості. Показники якості товарів. Рівень якості товарів. Принципи розрахунку та побудови моделі якості товарів.

Законодавчо-нормативне регулювання безпечності та якості товарів в Україні та інших країнах світу. Методи оцінювання безпечності та якості харчових продуктів і непродовольчих товарів. Підходи до безпечності та якості товарів в умовах військових дій та інших непрогнозованих факторів.

Управління якістю товарів. Системний та процесний підхід до управління якістю продукції. Ключові елементи та інструменти розгортання функції якості. Планування якості нової продукції з використанням методології Quality Function Deployment – QFD. Особливості споживчої оцінки якості товарів з використанням моделі Кано.

Управління безпечністю харчових продуктів. Аналіз законодавчої бази, що регламентує безпечність харчових продуктів в Україні та світі. Значення НАССР в управлінні безпечністю харчових продуктів. Державний контроль у сфері безпечності харчових продуктів.

Конкурентоспроможність товарів як фактор національної безпеки. Поняття критеріїв та чинників конкурентоспроможності товарів. Показники якості споживчих товарів, які забезпечують їх конкурентоспроможність.

Критерії ідентифікації товарів, методи виявлення фальсифікації та заходи щодо її запобігання. Роль і значення експертизи у мінімізації ризиків безпечності товарів та митних ризиків.

Гармонізація національного законодавства в сфері технічного регулювання з європейськими та міжнародними нормами. Реформування адаптованої до вимог ЄС і СОТ системи технічного регулювання України. Трансформація продовольчих систем в Україні та світі в умовах військових дій та інших непрогнозованих факторів впливу.

Екологічні проблеми виробництва, споживання та утилізації товарів та тари. Формування показників безпечності непродовольчих товарів в екологічно орієнтованих технологіях. Екологізація виробництва харчових продуктів.

Прогресивні способи пакування та зберігання харчових продуктів і непродовольчих товарів. Оптимальні умови і режими зберігання товарів. Процеси, що відбуваються під час зберігання харчових продуктів та непродовольчих товарів. Види втрат товарів в процесі життєвого циклу.

Формування продовольчої безпеки в умовах воєнного стану. Особливості виробництва та системи розподілу товарів в умовах військового стану. Забезпечення гарантованого рівня споживання товарів. Принципи формування системи держрезерву.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 2, 6 - 9

Додатковий: 13, 16, 17, 19 – 26, 29 – 39

Інтернет-джерела: 1 – 5, 8, 19, 20, 22, 23, 38, 63, 80

2. СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Екзаменаційний білет складається з трьох завдань

Завдання 1 вимагає надання відповіді на поставлене в екзаменаційному білеті комплексне проблемне питання, що вимагає знань щодо ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання у сфері підприємництва, з метою визначення проблем стратегічного розвитку підприємництва та використання інноваційних підходів у підприємницькій діяльності.

Завдання 2 передбачає формування стратегії розвитку суб'єктів торговельного підприємництва з метою вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.

Завдання 3 вимагає наукового обґрунтування факторів формування якості і безпечності товарів, кваліметрії і прогнозування якості в умовах непередбачуваних факторів впливу (війни, епідемії, тощо).

Критерії оцінювання:

Завдання 1 оцінюється за шкалою від 0 до 35 балів залежно від повноти, правильності та обґрунтованості відповіді у розрізі таких критеріїв:

<i>Критерій</i>	<i>Бали</i>
усвідомлення сутності та підходів до розвитку підприємництва, як об'єкта наукового дослідження	0- 10
спроможність визначити соціально-економічні наслідки прийняття управлінських рішень в організації підприємницької діяльності, векторів та міри їх впливу на економічні системи різних рівнів	0-10
здатність розв'язання існуючих проблемних питань стратегічного розвитку підприємництва, стабільності та безпеки ведення підприємницької діяльності	0-15

Завдання 2 оцінюється за шкалою від 0 до 30 балів у розрізі таких критеріїв:

<i>Критерій</i>	<i>Бали</i>
усвідомлення сутності та наукових підходів до формування стратегії розвитку суб'єкта торговельного підприємництва	0- 10
спроможність визначити вплив факторів зовнішнього середовища на реалізацію стратегії розвитку суб'єкта торговельного підприємництва	0-10
здатність розв'язання існуючих проблемних питань формування та реалізації стратегії розвитку суб'єкта торговельного підприємництва	0-10

Завдання 3 оцінюється за шкалою від 0 до 35 балів у розрізі таких критеріїв:

<i>Критерій</i>	<i>Бали</i>
здатність визначити методологічні підходи до якості товарів відповідно до міжнародних регламентів і вітчизняної нормативної бази з якості і безпечності товарів	0-10
здатність оцінювати номенклатуру споживчих товарів, показники якості та конкурентоспроможності	0-10
Здатність характеризувати інноваційні товари, оцінювати факторно-критеріальні аспекти позиціонування та визначення споживчих переваг товарів	0-15

Особи, які отримали менше 60 балів до наступних іспитів не допускаються та участі у конкурсі не беруть.

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основний

1. Савицька Н.Л. Торговельне підприємництво: навчально-методичний посібник / Н. Л. Савицька, І. Ю. Мелушова, А. В. Красноусов, К. С. Олініченко. – Х.: Видавництво Іванченка І. С., 2017. – 214 с.
2. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. – 572 с.
3. Торговельне підприємництво: підручник / за ред. д.е.н., проф. Л.В. Фролової. – Одеса, Бондаренко М.О., 2018. – 640 с.
4. Голошубова Н.О. Організація торгівлі: підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / Н.О. Голошубова. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. – 680 с.
5. Зайцева О.О., Болотинюк І.М. Електронний бізнес: навч. посібн. / За наук. ред. Н.В. Морзе. – Івано-Франківськ : «Лілея-НВ» – 2015. – 264 с.
6. Бочарова О.В. Управління безпечністю товарів: підручник/ О.В. Бочарова; Одеський нац. екон. ун-т. - Одеса: Атлант, 2015. - 377 с.
7. Дубініна А.А. Методи визначення фальсифікації товарів/ А.А. Дубініна. – Х.: Центр навчальної літератури, 2017. – 272 с
8. Методи контролю продукції тваринництва та рослинних жирів: навч. посіб./ О.І. Черевко та ін.; за заг. ред. Л.М. Крайнюк. - 2-е вид., перероб. і доп. - Суми: Університетська книга, 2017. - 300 с.
9. Методи контролю харчових продуктів: навч. посіб./ Т.А. Корольок та ін.; НУХТ. - К.: НУХТ, 2017. - 147 с.
10. Міжнародні економічні відносини: підручник / за наук. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник/ Т.М Мельник, Л.П. Кудирко [та ін.]; – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. – 612 с.

Додатковий

11. Внутрішня торгівля України: моног. / А.А. Мазаракі, В.Д. Лагутін, А.Г. Герасименко [та ін.]. – К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2016. – 864 с.
12. Мазаракі А.А. Оптова торгівля в Україні : моногр. / А. А. Мазаракі, Г. М. Богославець, О. М. Трубей, А. М. Носуліч ; за ред. А.А. Мазаракі. — Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. — 208 с.
13. Belinska S. Improvement of electromagnetic field exposure regimes during the production of flated emmer/ Eastern-European Journal of Enterprise Technologies - №4 /11 (118) – 2022. С.15-22
14. Ільченко Н.Б. Логістичні стратегії в торгівлі: монографія /Н.Б. Ільченко. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 420 с.
15. Підприємницькі мережі в торгівлі: Монографія / [Н.О. Голошубова, О.О. Кавун, В.М. Торопков, О.П. Бегларашвілі, Т.М. Григоренко]; за заг. ред. Н.О. Голошубової. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 344с.
16. Гришова, І.Ю. Органічне виробництво у контексті забезпечення екологічної безпеки продукції харчової промисловості/ І.Ю. Гришова, О.В. Ніколюк, Т.Л. Шестаковська //Харчова наука і технологія. - 2017. - Т.11, вип.4 (грудень). - С. 103-112.
17. Кравченко М.Ф., Красножон С.В. Інноваційні технології харчових виробництв : монографія / за ред. Піддубного В.А. – К. : Кондор-Видавництво, 2017. – 374 с
18. Бабич М.М. Індикатори продовольчої безпеки в Україні: тенденції розвитку/ М.М. Бабич //Економіка АПК. - 2018. - №5 (травень). - С. 41-50.
19. Паперові пакувальні матеріали: монографія / В.А. Осика, Л.А. Коптюх. – Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. – 441 с.
20. Ентеральна нутритивна підтримка населення в умовах надзвичайних ситуацій: Монографія/ Притульська Н. В., Асланян С. А., Мотузка Ю. М., Гуліч М. П., Заруцький Я.М., Антюшко Д. П. Київ: КНТЕУ, 2018. 280 с.
21. Мазаракі А.А., Інноваційні технології переробки риби: монографія Мазаракі А.А., Притульська Н.В., Лебська Т.К., Сидоренко О.В. К. КНТЕУ. 2014. – 379 с.
22. Белінська С. Перспективи розвитку ринку швидкозаморожених плодоовочевих продуктів / С. Белінська, С. Левицька // Товари і ринки. - 2017. - № 2. - С. 72-79
23. Вежлівцева С. П. Безпечність та якість спредів на ринку України / С. П.Вежлівцева, О. О. Міщенко// Міжнародний науковий журнал «Інтернаука» // № 3 (25), 1 т., 2017, С.123-126.
24. Притульська Н.В., Мотузка Ю. М. Порівняльні тестування товарів та послуг // Товари і ринки. 2018. № 3 (9). С. 50–55.
25. Mazaraki A., Prytulska N. Commodity Science in Ukraine: Present And Future //Izvestiya journal of Varna university of economics/ -2017. Vol. 61 № 1
26. Дубініна А.А., Янчева М.О., Ольховська В.С., Непочатих Т.А. Товарознавство. Харчові продукти з генетично модифікованої сировини. Навчальний посібник. Харків: ХДУХТ, 2018. – 231 с.

27. Deep and comprehensive free trade agreement with the EU: advantages and downsides for the Ukrainian society : monograph / G. Duginets, O. Diachenko, N. Mazaraki, O. Golovachova ; edited by Ganna Duginets. – Kyiv : Kyiv National University of Trade and Economics, 2019. – 212 p.

28. Актуальні проблеми міжнародного бізнесу: кол. монографія / С. І. Архієреєв, В. О. Бабенко, Є. М. Воробйов та ін. ; за наук. ред. С. І. Архієреєва, В. І. Сідорова. – Харків: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2019. – 264 с.

29. Рудавська Г.Б. Фізіологічна ефективність напоїв антистресової дії із молочно-цикорних концентратів Г.Б. Рудавська, С.П. Вежлівцева, І. В. Хахалєва // Товари і ринки. - 2019. - № 2(30). - С. 64-74.

30. Антюшко Д., Шаповалова Н., Гончар Ю. Світовий ринок пшениці: виклики воєнного часу. //Товари і ринки. - 2022. №1 (41). С. 4-18.

31. Антюшко Д. Сертифікація як складова забезпечення ефективної діяльності органічних виробництв // Соціально-економічні проблеми і держава. 2022. Вип. 1 (26). С. 12-22

32. Притульська Н.В., Антюшко Д.П., Мотузка Ю.М. Органічні харчові продукти: реалії та перспективи виробництва і споживання. Товарознавчий вісник. 2022. №1 (15). С. 129-137.

33. Osyka V. Waterproof paper packaging materials: optimization of hydrophobic composition / V. Osyka, T. Karavaev, V. Komakha // Commodities and markets. – 2020. – № 1(33). – P. 37-46.

34. Сидоренко О.В.. Споживні властивості структуроутворювачів на основі вторинної рибної сировини з товстолобика. Монографія / О.В. Сидоренко, А.О. Іванюта, Н.М. Слободянюк, І.А. Веретинська. – К. : НУБіП, 2018. - 320 с.

35. Белінська С. Перспективи розвитку ринку швидкозаморожених плодовоовочевих продуктів / С. Белінська, С. Левицька // Товари і ринки. - 2017. - № 2. - С. 72-79

36. Pritulska N., Motuzka I., Koshelnyk A. Physiological efficiency of drinks from fenugreek seeds. International scientific-practical journal "Commodities and markets". 2021. N 3. P. 105-114

37. Притульська Н.В., Мотузка Ю. М. Порівняльні тестування товарів та послуг // Товари і ринки. 2018. № 3 (9). С. 50–55.

38. Mazaraki A., Pritulska N. Commodity Science in Ukraine: Present And Future //Izvestiya journal of Varna university of economics/ - 2017. Vol. 61 № 1

39. Sydorenko O., Petrova O. Qualimetry of innovative products with the addition of the shrimp Palaemon Adspersus // Food science and technology. Volume 15 Issue .- 2021, с. 133 - 142

Інтернет-ресурси

1. Господарський кодекс України: Верховна Рада України; Кодекс України, Кодекс від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

2. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану: Закон України від 15.03.2022 № 2120-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2120-20#Text>.

3. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 19.02.2022 р. № 389-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.

4. Про введення воєнного стану в Україні: Указ президента України від 24.02.2022 р. № 2102-XI. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/u064_22?an=1.

5. Про внесення змін до деяких законів України щодо уточнення завдань та основ підготовки і ведення національного спротиву: Закон України від 27.01.2022 р. № 2024-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2024-20#Text>.

6. Деякі питання реалізації прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб: Постанова КМУ від 28.02.2022 р. № 165. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/165-2022-%D0%BF#Text>.

7. Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни: Закон України від 3.03.2022 р. № 2115-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2115-20#Text>.

8. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19): Закон України від 21.09.2021 р. № 1755-IX. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/t200530?an=98>.

9. Деякі питання закупівлі лікарських засобів, необхідних для здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню, локалізацію та ліквідацію спалахів, епідемій та пандемій гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2: постанова КМУ від 21.09.2021 р. № 1012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1012-2021-%D0%BF#n44>.

10. Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. № 1236 і від 29 червня 2021 р. № 677: постанова КМУ від 24.11.2021 р. № 1240. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1240-2021-%D0%BF#Text>.

11. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців та громадських формувань: Закон України № 755-IV від 15 трав. 2003 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2003. – № 31/32. – С. 263.

12. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України № 222-VIII від 2 березня 2015р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2015. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/222-19/>

13. Кодекс законів про працю України. – К. : КМА, 2011. – 112 с.

14. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 № 1576-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>.

15. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 01.07.2010 № 2404-УІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text>.

16. Про внесення змін до Закону України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності" щодо провадження господарської діяльності на підставі подання декларації: Закон України від 07.07.2010 № 2451-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2451-17#Text>.

17. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 11.09.2003 № 1160-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15#Text>.

18. Про затвердження Положення про форму та зміст структури власності: Наказ Міністерства фінансів України, №163 від 19.03.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0768-21#Text>.

19. Про затвердження Правил роздрібної торгівлі непродовольчими товарами: Наказ Міністерства економіки від 19.04.2007 N 104. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1257-07#Text>.

20. Про затвердження Правил роздрібної торгівлі продовольчими товарами: Наказ Міністерства економіки від 11.07.2003 N 185. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0628-03#Text>.

21. Про затвердження Програми розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні: Постанова КМУ від 02.02.2011 № 389. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-2011-%D0%BF#Text>.

22. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 № 1023-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>.

23. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>.

24. Про кооперацію: Закон України від 10.07.2003 № 1087-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1087-15#Text>.

25. Про перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності: закон України, чинний документ №3392 – VI у поточній редакції від 18.12.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3392-17>.

26. Класифікація організаційно-правових форм господарювання: державний класифікатор ДК 002:2004, чинний документ від 01.06.2004 р. зі змінами та доповненнями, затверджений Наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання і споживчої політики від 28.05.2004 р. URL: <https://buhgalter.com.ua/dovidnik/kspovo/kopfg/>.

27. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності: закон України, чинний документ № 2806-IV у поточній редакції від 03.07.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/2806-15>.

28. Про захист економічної конкуренції: закон України, чинний документ № 2210-III у поточній редакції від 07.03.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/2210-14>.

29. Щодо здійснення ліцензування фізичної особи – суб'єкта підприємницької діяльності: лист Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва, чинний документ № v5265563-07 у поточній редакції від 18.07.2007 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v5265563->

07/ed20070718/find?text=%D1%F3%E1%27%BA%EA%F2+%E3%EE%F1%EF%EE%E4%E0%F0%FE%E2%E0%ED%ED%FF.

30. Податковий кодекс України, чинний документ № 2755-VI у поточній редакції від 01.07.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/2755-17>.

31. Про державну допомогу суб'єктам господарювання: закон України, чинний документ № 1555-VII у поточній редакції від 02.08.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1555-18>.

32. Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень: закон України, чинний документ № 2164-VIII у поточній редакції від 27.02.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2164-19#Text>.

33. Про охорону прав на промислові зразки: закон України, чинний документ №3688-XII у поточній редакції від 05.12.2012 р. URL: <https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3688-12>.

34. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: закон України, чинний документ №3687-XII у поточній редакції від 05.12.2012 р. URL: <https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>.

35. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: закон України, чинний документ №3689-XII у поточній редакції від 21.05.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12>.

36. Про охорону прав на зазначення походження товарів: закон України, чинний документ №752-IV у поточній редакції від 5.12.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-14>.

37. Деякі питання реалізації принципу «єдиного вікна» під час здійснення митного, санітарно-епідеміологічного, ветеринарно-санітарного, фіто-санітарного, екологічного, радіологічного та інших видів державного контролю: постанова Кабінету міністрів України, чинний документ № 364-2016-п у поточній редакції від 02.02.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/364-2016-%D0%BF>.

38. Митний кодекс України, чинний документ № 4496-VI у поточній редакції від 25.11.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.

39. Про затвердження Порядку ведення Реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування податку на додану вартість: постанова Кабінету міністрів України, чинний документ №26-2017-п від 25.01.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/26-2017-%D0%BF>.

40. Про затвердження Порядку подання органу ліцензування документів в електронній формі: постанова Кабінету міністрів України чинний документ №363-2017-п від 24.05.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/363-2017-%D0%BF>.

41. Про затвердження порядку оформлення і подання скарг платниками податків та їх розгляду контролюючими органами: наказ Міністерства фінансів України, чинний документ № z1617-15 у поточній редакції від 08.09.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1617-15>.

42. Про затвердження Положення про фінансово-кредитну підтримку суб'єктів малого та середнього підприємництва у місті Києві: рішення Київської міської ради № 46/3053 від 21.09.2017 р. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MR171291.html.

43. Про зміни до Порядку формування та подання страхувальниками звіту щодо сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Наказ Міністерства фінансів України № 435 від 14.04.2015, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 23.04.2015 № 460/26905. URL: <http://sfs.gov.ua/baneryi/podatkovi-zmini-2015/ediniy-sotsialniy-vnesok/204997.html>.

44. Про внесення змін до Закону України "Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг" та інших законів України щодо детінізації розрахунків у сфері торгівлі і послуг: Закон України, чинний документ №128-IX від 20.09.2019 р. URL: <https://docs.dtkk.ua/doc/128-20>.

45. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України щодо застосування реєстраторів розрахункових операцій: Закон України, чинний документ № 569-VIII від 01.07.2015 р. URL: <https://docs.dtkk.ua/doc/1214.228.0>.

46. Про невідкладні заходи щодо забезпечення сприятливих умов для діяльності фізичних осіб – підприємців: Указ президента України, чинний документ № 761/2019 від 17.10.2019 р. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/7612019-29993>.

47. Порядок реєстрації та ведення розрахункових книжок, книг обліку розрахункових операцій: Наказ Міністерства фінансів України № 547 від 14.06.2016 р., чинний документ № z0920-16 у поточній редакції від 01.01.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0920-16>.

48. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність»: наказ Міністерства фінансів України № 39 від 25.02.2000 р., чинний документ № z0161-00 у поточній редакції від 23.07.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00>.

49. Про затвердження Положення про реєстрацію платників податку на додану вартість: Наказ Міністерства фінансів України, чинний документ № 1130 від 17.11.2014 р. у поточній редакції від 16.03.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1456-14>.

50. Про затвердження порядку надання дозволу на право користування пільгами з оподаткування для підприємств та організацій громадських організацій інвалідів: Постанова Кабінету Міністрів України, чинний документ № 1010-2007-п від 08.08.2007 р. у поточній редакції від 19.02.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1010-2007-%D0%BF>.

51. Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері інтелектуальної власності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) Міністерством економічного розвитку і торгівлі: постанова

Кабінету міністрів України № 912 від 31.10.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/912-2018-%D0%BF>.

52. Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері законодавчо регульованої метрології та визначається періодичність здійснення Державною службою з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів планових заходів метрологічного нагляду за законодавчо регульованими засобами вимірювальної техніки, що перебувають в експлуатації, та кількістю фасованого товару в упаковках: постанова Кабінету міністрів України №185 від 06.03.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185-2019-%D0%BF>.

53. Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) за додержанням заходів біологічної і генетичної безпеки щодо сільськогосподарських рослин під час створення, дослідження та практичного використання генетично модифікованих організмів у відкритих системах Державною службою з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів: постанова Кабінету міністрів України №198 від 06.03.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/198-2019-%D0%BF>.

54. Про затвердження методик розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), а також уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю): постанова Кабінету міністрів України № 342 від 10.05.2018 р. чинний документ у поточній редакції від 12.06.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/342-2018-п#Text>.

55. Про затвердження методик розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства у сферах охорони праці, промислової безпеки, гігієни праці, поводження з вибуховими матеріалами промислового призначення, зайнятості населення, зайнятості та працевлаштування осіб з інвалідністю заходів державного гірничого нагляду Державною службою з питань праці: постанова Кабінету міністрів України № 223 від 06.02.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/223-2019-%D0%BF>.

56. Про затвердження методики оцінювання фіскальних ризиків, пов'язаних з діяльністю суб'єктів господарювання державного сектору економіки: постанова Кабінету Міністрів України № 7 від 11.01.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/7-2018-%D0%BF>.

57. Цивільний кодекс України, чинний документ № 435-IV у поточній редакції від 31.03.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

58. Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»: Закон України від 05.10.2017 р. №2164-VIII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2164-19>.

59. Про затвердження Змін до Порядку формування та подання страхувальниками звіту щодо сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: наказ Міністерства фінансів України №1289/35572 від 23.12.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1628-13#Text>.

60. Роздрібна та оптова торгівля: Національний стандарт України 4304:2004. URL: <https://www.profiwins.com.ua/uk/directories1/dstu4303.html>.

61. Війна. Все, що відбувається з економікою, бізнесом в Україні та світі URL: <https://forbes.ua/news/viyna-vse-shcho-vidbuvaetsya-z-ekonomkoju-biznesom-v-ukraini-ta-sviti-03032022-4086>

62. Суворая простота: чого чекати від податкової реформи в умовах війни URL: <https://gmk.center/ua/posts/suvora-prostota-shcho-chekaty-vid-podatkovoi-reformy-v-umovakh-vijny/>

63. ПРОФІЛАКТИКА ОТРУЄНЬ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ URL: <https://phc.org.ua/news/profilaktika-otruen-pid-chas-voennogo-stanu>.

64. Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 URL: <https://ips.ligazakon.net/document/КР201236?an=1>

65. Wholesale 101: A Guide to Product Sourcing for Entrepreneurs and Small Business Owners by Jason Prescott 2013, McGraw-Hill Education ISBN-13: 9780071811361

66. Start Your Own Wholesale Distribution Business: Your Step-By-Step Guide to Success by Entrepreneur Press 2006, Entrepreneur Press ISBN-13: 978159918040

67. Сайт Міністерства цифрової трансформації України. Стартуй стартап. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/startuj-startap/>

68. Сайт Інтернет-газети The Village Україна. Стартати. URL: <https://www.the-village.com.ua/tags/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%B0%D0%BF%D0%B8>.

69. Сайт журналу «Наука та метрика». Реалізація дослідницьких інновацій – стартап-рух в Україні. URL: <https://nim.media/articles/realizatsiyi-doslidnitskikh-innovatsiy-startap-rukh-v-ukrayini>.

70. Український фонд стартапів. URL: <https://usf.com.ua/#usf-sc-1>.

71. Сайт Клубу сталого бізнесу. Підбірка: 17 кращих краудфандингових платформ. URL: <https://sbiz.club/9705/pidbirka-17-krashhyh-kraudfandyngovyh-platform/>.

72. Лукашова Л. В. Мале підприємництво: методологія та практика фасилітації розвитку: [монографія] / Л. В. Лукашова – К. : Київ. нац. торг. – екон. ун-т, 2019. – 448 с.

73. Як цифрова трансформація допоможе розвитку вашої організації. Платформа Creatio для управління бізнес-процесами і CRM. URL: <https://www.terrasoft.ua/page/digital-transformation>.
74. В'юненко О.Б. Електронна комерція. Навчальний посібник / Суми, 2017 рік, 260 с.
75. Bernon, M., Cullen, J., & Gorst, J. (2016). Online retail returns management: Integration within an omni-channel distribution context. *International Journal of Physical Distribution & Logistics Management*, 46(6/7), pp. 584-605. doi:<https://doi.org/10.1108/IJPDLM-01-2015-0010>
76. Bhave, A., Biggs, C., Burggraaff, P., Loftus, B., & Pathak, S. (2018). Accelerating digital innovation in retail. The Boston Consulting Group. Retrieved May 12, 2019, from http://image-src.bcg.com/Images/BCG-Accelerating-Digital-Innovation-in-Retail-June-2018_tcm9-194430.pdf
77. Catalogue of Official Statistical Publications. (2019). Retrieved March 25, 2019, from State Statistics Service of Ukraine: <http://ukrstat.org/en>
78. Natorina, A. (2018). Online retailers' management system of marketing commodity policy. *Economic Annals-XXI*, 174(11-12), pp. 69-72. doi:<https://doi.org/10.21003/ea.V174-11>
79. Paul A. Myerson. *Supply Chain and Logistics Management Made Easy: Methods and Applications for Planning, Operations, Integration, Control and Improvement, and Network Design*. Pearson FT Press; 1 edition (April 6, 2015), 353 pages.
80. ISO 28002:2011 «Системи менеджменту безпеки ланцюга поставок. Забезпечення стійкості в ланцюзі поставок. Вимоги та настанови щодо застосовування» - [Електронний ресурс] / Режим доступу <https://www.iso.org/standard/56087.html>
81. V Koval, G Duginets, O Plekhanova, A Antonov, M Petrova On the supranational and national level of global value chain management. *Entrepreneurship and Sustainability Issues*, 6 (4), - [Електронний ресурс] / Режим доступу : <https://ideas.repec.org/a/ssi/jouesi/v6y2019i4p1922-1937.html>
82. Digital transformation of the state's foreign trade policy- [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://journals.knute.edu.ua/foreign-trade/article/view/79>
83. Ільченко Н.Б. МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ - [Електронний ресурс] / Режим доступу : <https://cyberleninka.ru/article/n/mehanizm-upravlinnya-biznes-protsesami-na-pidприємстві-optovoyi-torgivli>
- ТОРГІВЛІ
84. Ільченко КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ - [Електронний ресурс] / Режим доступу : <https://cyberleninka.ru/article/n/kontseptualna-model-upravlinnya-biznes-protsesami-na-pidприємстві-optovoyi-torgivli>